

รายงานการวิจัย
เรื่อง

การพัฒนาความสามารถจัดทำแผนธุรกิจของเกษตรกรรุ่นใหม่
ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

Competency Development in Business Plan Creating of Young Smart Farmer
in North East Region

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พลสรายุ สราญรัมย์	หัวหน้าโครงการ
รองศาสตราจารย์ ดร. เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ	ผู้ร่วมวิจัย
รองศาสตราจารย์ ดร. สินีสุข คุรุฑเมือง แสนเสริม	ผู้ร่วมวิจัย
ดร. ทัดสันต์ชัย ตรีสัตย์	ผู้ร่วมวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยวิชาการ
ประจำปี 2562
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ชื่อเรื่อง การพัฒนาความสามารถการจัดทำแผนธุรกิจของเกษตรกรรุ่นใหม่
 ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
ชื่อผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พลสรารุณ สุราญรัมย์ และคณะ
ปีที่แล้วเสร็จ 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาความสามารถในการจัดทำแผนธุรกิจของเกษตรกรรุ่นใหม่ 2) ประเมินผลการพัฒนาความสามารถในการจัดทำแผนธุรกิจ และ 3) ประเมินความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ และความพึงพอใจ ในการพัฒนาความสามารถในการจัดทำแผนธุรกิจ

ประชากรที่ศึกษา คือ เกษตรกรรุ่นใหม่ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 871 ราย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง 50 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ แบบสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา และ t-test

ผลการวิจัย 1) การรับสมัครและคัดเลือก พบว่า เกษตรกรรุ่นใหม่ มีอายุเฉลี่ย 33.48 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพการเกษตรเฉลี่ย 4.17 ปี มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพการเกษตรเชิงธุรกิจ 2.09 ปี มีความต้องการพัฒนาความสามารถในการจัดทำแผนธุรกิจในด้านเนื้อหา 6 ด้าน ได้แก่ ข้าว ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ผักอินทรีย์ การแปรรูป การขยายพันธุ์พืช และปศุสัตว์ ด้านวิธีการได้แก่ การจัดอบรม การเรียนรู้จากพี่เลี้ยง การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การเรียนรู้ด้วยตนเอง สื่อที่ใช้ได้แก่ สื่อเอกสารในการอบรม คลิปวิดีโอ และสื่อบุคคล โดยต้องการกระบวนการในการพัฒนาความสามารถ 3 ขั้นตอน ได้แก่ การจุดประกายความคิดการดำเนินการเกษตรเชิงธุรกิจ การวิเคราะห์โมเดลธุรกิจ การจัดทำแผนธุรกิจ ตามลำดับ พัฒนาความสามารถในการจัดทำแผนธุรกิจได้ดำเนินการตาม 3 ขั้นตอนที่กำหนดไว้ 2) ประเมินผลการพัฒนาความสามารถในการจัดทำแผนธุรกิจด้านความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกประเด็น 3) การประเมินความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ และความพึงพอใจในการพัฒนาความสามารถ ด้านเนื้อหา ด้านวิธีการพัฒนา และด้านสื่อที่ใช้ในการพัฒนาการจัดทำแผนธุรกิจในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนาความสามารถ การจัดทำแผนธุรกิจ เกษตรกรรุ่นใหม่

Title: Competency Development in Business Plan Creating of Young Smart Farmer in North East Region

Researchers: Assistance Professor Dr. Ponsaran Saranrom, et al.

Year: 2020

Abstract

This action research aimed to 1) develop the competency in business plan creating of young smart farmers 2) evaluate the competency development in business plan creating and 3) evaluate appropriateness, benefit and satisfaction of competency development in business plan making

The population of the study was 871 young smart farmers who had registered with the agricultural extension department in the North Eastern region. The sample of 50 farmers was selected by purposive sampling. The data was collected by using questionnaires, group discussion, and seminar. The data analysis was conducted by using descriptive analysis and t-test.

The results of the research showed that 1) young smart farmers were 33.48 years old on average and mostly graduated with bachelor degree. They had the average farming experience of 4.17 years with the average experience in agricultural business of 2.09 years. They would like to improve their business plan creating competencies in 6 aspects: rice, agricultural tourism, organic vegetable, food processing, plant propagation and livestock. The methods used included trainings, mentoring, learning through E-Learning materials, and self-learning. Media used were training materials, video clips, and personal media through 3 competency development processes such as ideas sparking for agricultural business, business model analysis, and business plan creating respectively, develop the competency in business plan creating based on 3 processes setting. 2) the evaluation of knowledge in business plan creating, attitudes, and practice competencies revealed that there was statistically significant different in every aspect. 3) The evaluation of the appropriateness, the benefits, and the satisfaction with regards to the contents of business plan creating, the development methods, and the media usage in the development were at a high level.

Keywords: Competency development, business planning, young smart farmer